

12. Zwèmme bij Eévert

Ieën van de sjòn, mee van de sjònste, herinneringe èn 't Méél van de jòrre vieftig is vur mij 't zwèmme bij Eévert.

Tiggewórrig moette ge kanne zwèmme in troopiese, subtroopiese zwèmbaade of bubbelpoels, övverdékt èn mi allerlei trékpleisters d'r bij èn moettege unne hoeëp zwèmlèsse haale um te kanne zwèmme. Mèr vruugger, in de jòrre vieftig, waar dè d'r allemòl nòg nie. En ik wit nie, of wij toen zòveul miste. Ik kan d'r nie goe övver òrdèlle, umdè ik nie zònne zwèmmer bén in dè chloorwatter van dizzen titj, mèr vur min gevuul waar 't zwèmme toen nòg wa ván, mí en ín de natuur.

Vlak nò d'n òrlòg waar 't nòg gevòrlek um in 't Deurnes kanaal te zwèmme.

Tenminste, wij mochte nie van oons tusj dør gòn zwèmme.

't Haa bij en tusse de kanaale in 1944 nut gedao tusse de Móffe en de Engelse en Amerikaanse sòldaote. En d'r lag nòg van allerlei gerei zòas minje en granaate. D'r waare tòch wal sómmige waaghalze die zich nòrges wa van èntrókke en die al in de jòrre vértig bij Eévert ginge zwèmme.

Een kazemat bij het Kanaal, Netje van de Anker en de zwemplaats

Mèr in de jòrre vieftig woor 't dør hél wa drukker. 't Waar dør de én-nige plak wòrrege in Méél koost gòn zwèmme. Ge hat nòg wal 'n plèkske óp de Katsbèrg en 'n oope stukske bij Kaspar óp de Vrutjerste en vur óns gevuul hél witj wég al bijnao óp de Nirkant nòg 'n gaat bij Driek van Bètjeshas. Mèr bij Eévert, dè waar 't tòch.

Die oope plèk, wòr 't kanaal wa bréjer waar gemakt en 't riet gekapt, waare wisselkómme in 't Deurnes kanaal. Hier kooste de tèurfsjeep mekaar passeere, vruugger, toen d'r in 't Zinkske en in de Deurnese Pi-

eël nòg veul tèùrf gegraave woor en de sjeep de tèùrf nòr de Noordervaart broochte. Dik woore die sjeep nòg getrókke dör unne maanskéérel èn un laang touw, dè waar unne linjdriever of teugelder. Die liep dan övver 't péétje, 't jaagpa, nééve 't kenaal hòg óp de kenaaldiek en dan mèr trékke. Dè waar zwaor wèèrek!

Mèr goe, óp unne sjònne vekansiedag of wèèreme woensigmiddig ginge ge dan mi wa jónges utj de buurt nòr 't kenaal.

D'r waare gén kléthökskes. Ge geengt gewoon achter unne struuk ouw utjtrékke, de zwèmbóks èn en 't kenaal in.

Kooste ge nie zwèmme dan bleeve ge veuraan wa hange, wa mi 't zand knòje en speule en prebeere unne slag te maake mitte buuk övver 't zand.

Bij Eévert: André Gielen, Gerard Gooden en Piet Knapen

Ge moocht nie te witj in 't kenaal, want dan kooste ge verzoeppe. Midden in 't kenaal kwaame de èchte zwèmmers: dè waare die joong die al övver 't kenaal kooste. Toentertitj waar dè 't zwèmbrevèt: övver 't kenaal kanne zwèmme. Die woore mi sjeloerse oeëge naogekeeke dör de kruupers in 't zand. En de andere kant van 't kenaal waar 't gans anders dan èn de kant bij Eévert. Geheimzinnig gebied, wòrrege anders nie moocht kómme zónder wandelvergunning. De sjeloerse blikke van de zandkruupers woore nòg grötter as de zwèmmer èn de andere kant, eigelek tusse de kenaale in, ènstalte ging maake um te duukke. Dè waar 't tòppunt van sènsaasie. Ge hatter bij die dè gewèldig kooste, dè duukke. De duukplank waar unne groeëte staapel zooje of russe, steevig èngestampt, behuurlek hòg en 'n stuk in 't kenaal stéékend. De duukker naam goe de titj, keek nòg 's nòr de poerkers in 't zand, òf die ók wal nòr zinne duuk keeke èn naam dan unne groeëte ènloeëp. Mi unne witje

boog vlóg ie dör de leucht èn kwaam midde tusse de kruppers umhòg, nòdètjie nòg 'n stukske ónder watter haa gezwómme. Dè waar 't héllemòl!

Um die beginnelinge nòg mieër de oeëge utj de kóp te stééke, ging de duukker zich klaor maake um nòr de kazzemat te zwèmme.

"Hij gé nor de kazzemat", woor d'r geroepe.

En de hèld ging mi unne soeppele slag nòr de övverbliefsele van d'n òr-lòg, stróntsjeleers naogekeeke dör de jónges die nòg nie éns 't kanaal övver kooste, lòt stao nòr de kazzemat kooste zwèmme. Héllemòl nie mèr te begrieppe waare de zwèmmers die nòr de Hèldese breug zwómme: zij waare nie van ónze titj. Zij waare nò hónderd mééter héllemòl utj ónze oeëge verdweene as mènse van 'n andere wérrelt. Mesjien ginge ze wal nòr Kaspar! Want dör zwómme de dörskes!

Toen ók de dörskes, laang nò de jónges, in 't kanaal moochte zwèmme, kreege die 'n aparte plak in 't kanaal èngewizze: bij Kaspar.

Gemèèngd zwèmme waar in de jòrre vieftig ten strèngste verbóje.

"De jónges bij Eévert, de dörskes bij Kaspar".

't Geménjtjebestuur haa dè zoeë veròrdónneerd èn de pliessies Van de Eijnde en Jongen mooste sjèèrep d'róp létte, dètter èn dizze reegel nie getòrnd woor. Mèr ik héb huure zégge, dèsse tòch ménnige jóng bij Kaspar utj 't kanaal hébbe gevist, ók al haajie zinne kóp verbèurege ónder 'n vur de dörskes verpleechte badmuts. Latter ginge slimmerike die gemèèngd wòn zwèmme nòr de plak bij Driek van Bètjeshas. Dòrvur waar dör 't geménjtjebestuur génne reegel ópgestééld. En latterhin is dè gesjééje zwèmme héllemòl 'n fars gewórre, zòas géllie goe weete.

As ik nou óp unne sjònne zómmerse dag nééve 't kanaal fiets, moet ik iedere kieër wér opnééj dinke èn dè zwèmme bij Eévert in de jòrre vieftig. En wér zie ik de duukker zinne èn-loeëp neeme, zie 'm as unne garrepaap dör de leucht sjiete um as unne jónge gòd mi unne krans van plómpeblaar um zinne kóp utj 't watter umhòg te kómme. Wa unne titj!

Herman van de méster